

УДК 330.341.424(477)

ІНДУСТРІАЛЬНІ ПАРКИ ЯК ОСНОВА ПІСЛЯВОЄННОГО ЕКОНОМІЧНОГО ВІДРОДЖЕННЯ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

INDUSTRIAL PARKS AS THE BASIS OF THE POST-WAR ECONOMIC REVIVAL OF UKRAINIAN INDUSTRY

докт. екон. наук В. Л. Дикань

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

D. Sc. (Econ.) V. L. Dykan

Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)

Події останніх місяців завдали колосального нищівного удару національній безпеці, економічній та соціальній сфері України. Розширення меж збройного конфлікту і розгортання повномасштабних бойових дій на території країни повністю паралізували роботу більшості вітчизняних підприємств і привели до руйнування галузеформуючих промислових об'єктів, транспортної інфраструктури, науково-дослідного і освітнього секторів, інших економічно і соціально значущих об'єктів країни. Вартість знищених інфраструктурних активів України лише за останні місяці оцінюється в 100 млрд дол., а загальні втрати української економіки через війну перевищили 600 млрд дол. Як результат і так не готова до нових потрясінь економіка України крок за кроком втрачає можливості для відновлення власних базових секторів.

Адже внаслідок масової приватизації державних промислових гігантів у перші роки незалежності та зосередження їх в руках обмеженого кола олігархічних осіб на фоні реалізації провальних ринкових трансформацій, виснажливої експлуатації основного капіталу та сировинних ресурсів і фактично згортання діяльності більшості потужних науково-дослідних інститутів відбулася повна деградація промисловості і втрата набутого науково-дослідного та інтелектуального потенціалу нації. Як наслідок, протягом багатьох років Україна виконує роль сировинно-продовольчого придатку для індустріально та технологічно розвинених країн і все більше становиться залежною від зміни структури міжнародної торгівлі та фінансових вкладень глобальних інститутів кредитування.

Світовий досвід післявоєнного відновлення економік свідчить, що найближчі повоєнні роки дозволять Україні надолужити втрачене за тридцятирічну історію незалежності і нададуть безпрецедентні можливості для перезавантаження економіки лише у випадку реалізації власної візії післявоєнного розвитку країни. В якості стратегічного пріоритету соціально-економічного відновлення та розбудови української держави слід

обрати відродження найпотужнішого економічного арсеналу – промисловості та науково-дослідного сектору як базису забезпечення її інноваційного переоснащення.

Ключову роль в інфраструктурній відбудові стратегічно значущих для відродження національної економіки об'єктів і перетворенні України в високотехнологічну конкурентоспроможну країну має взяти на себе держава шляхом розбудови вздовж ключових транспортних артерій системи МТК мережі індустріальних парків, у межах яких буде реалізовано потенціал виробництва інноваційної конкурентоспроможної продукції. Включення до складу індустріальних парків, поряд з безпосередньо підприємствами промислового сектору, транспортно-логістичних підприємств, науково-дослідних та освітніх установ не лише сприятиме розвитку інноваційних конкурентоспроможних виробництв і нарощенню експорту вітчизняної інноваційної продукції, але й дозволить забезпечити ефективну роботу транспортно-логістичної інфраструктури, зокрема залізничного транспорту, сприятиме збільшенню робочих місць і стабілізації соціально-економічного становища в регіонах і країні в цілому.

Аналізуючи стартову кампанію щодо створення в Україні інноваційної інфраструктури, стає зрозуміло, що на сьогодні залишається низка невирішених проблем, які обмежують повноцінну розбудову такого роду інноваційно-технологічних майданчиків. Основною перепорою для розбудови індустріальних парків в Україні є відсутність реальних інвесторів, що зумовлено політичними та економічними проблемами і законодавчими обмеженнями, а наразі і наростанням воєнної загрози. Лише довоєнна вартість активів SCM – найбільшого приватного інвестора в Україні, які постраждали від збройного вторгнення, складає щонайменше 20 млрд дол. У подальшому залучення значних інвестицій у реалізацію проектів післявоєнного інноваційного відновлення України потребує від держави реальних кроків у напрямі зламу усталеної бюрократизованої корумпованої системи, в якій інвестори залишаються законодавчо незахищеними від політичних та фінансових махінацій. Інакше, у післявоєнний період безсистемне використання донорської фінансової допомоги при відсутності дієвого механізму акумуляції коштів та контролю за їх використанням призведе до розсіювання фінансових ресурсів і втрати шансу на відновлення та реконструкцію базових галузей національної економіки.

Стримує розбудову подібних інноваційно-технологічних формувань в Україні і проблема використання законсервованих промислових майданчиків, які мають необхідну інфраструктуру для їх розбудови, але протягом багатьох років простоюють і не використовуються для реанімації промислового сектору. Внесення таких об'єктів до статутного капіталу індустріального парку сприятиме нівелюванню юридичних та судових

колізій і підвищенню привабливості такого роду інноваційної інфраструктури для потенційних інвесторів.

Таким чином, саме такий підхід до післявоєнного економічного відродження промисловості України, що ґрунтується на розбудові мережі індустріальних парків, дозволить забезпечити інноваційні зрушення в промисловому комплексі, нарощення обсягів виробництва інноваційної конкурентоспроможної продукції і насичення ринку якісною продукцією вітчизняного промислового виробництва. Поява таких інноваційних об'єктів в промисловому комплексі України сприятиме зростанню соціально-економічної стабільності в країні за рахунок створення додаткових робочих місць і підвищення зайнятості, стимулювання притоку інвестицій і активізації підприємницької активності, збільшення розміру бюджетних платежів і підвищення фінансової незалежності країни.

УДК 656

СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ ТРАНСПОРТНО-ЛОГІСТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ, ТА ЇЇ СКЛАДОВИХ

THE ESSENCE OF THE CONCEPT OF TRANSPORT AND LOGISTICS INFRASTRUCTURE AND ITS COMPONENTS

канд. екон. наук А.С. Зайцева

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

PhD (Econ.) A.S. Zaitseva

V. N. Karazin Kharkiv National University

В сучасних умовах стрімкого розвитку, глобальних змін неможливо явити комплексний розвиток економіки держави без такої складової як транспортна система. Планування щодо розміщення виробничих потужностей неможливо без урахування транспортних, ця залежність пояснюється тим, що від знаходження, протяжності транспортних шляхів, обсягів вихідної сировини, потреби у перевезеннях тощо, залежить розміщення підприємств виробництва, переробки та торгівлі. Цей факт свідчить про те, що розгалужена та розвинена транспортна система сприяє інтеграції населення до галузей національного господарства [1].

Як окрема галузь, що є невідомною кожної країни, транспорт не виробляє продукцію, а тільки надає послуги і тим самим бере участь у її створенні, ця участь і є основним конструктивним компонентом.